

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VII. De duplici Voto Paupertatis solemni & simplici, ac etiam de paupertate in communi & particulari, quæ æqualis est omnibus Religiosis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Prelatorum potestatem...

potestatem Prelatorum non esse dominativam, qualis est dominorum in servos, sed tantum æconomicam, quæ magis propriam potestatem, quam aliam quamlibet dominationem refert. Et id primo constat ex sententia relictæ Aristotelis ac Platonis ut supra. Si enim dominativa potestas primo, & per se in Superioris commo dū ordinari, cum constet Religiosos, & per se non ordinari in Religionis, aut Superioris utilitatem, cum Religiosi non sint propter Religionem, sed potius è contrâ, propter Religiosos Religio, evidenter colligitur potestatem hanc non dominativam, sed æconomicam tantum esse, colligitur quoque evidenter ex illis verbis. Luc. 22. Reges gentium dominantur eorum, vos autem non sic, sed qui major est vestrum, fiat sicut minor, & qui præcessor est, sicut qui ministrat. Quæ verba, inquit, Bernardus Lib. 2. de consideratione ad Eugenium non solum de humilitate, sed & veritate dicta esse, modumque & formam potestatis à Christo Domino Ecclesiæ suæ relictæ contineri. Et lib. 3. comparat Bernardus hoc potestatis genus villico, vel pædagogico, his verbis. Nam & illi villa, & huic parvulus Dominus est subiectus, & tamen neque ille villa, neque hic Domini sui dominus est, ita inquit, & tu præsis ut provideas, ut consulas, ut procures, ut serves, præsis ut servus, ut fidelis servus, quem constituit Dominus super familiam suam. Ad quid? ut desillus escam in tempore, hoc est, ut dispenses, non ut imperes. Hæc Bernardus. Ex quibus apparet eum, qui in Religione præest, servum esse; nam servit omnibus commodis, & profectibus tam corporalibus, quam spiritualibus. Quare idem Bernardus Ser. 25. in Cant. idem munus esse ait rectorum spiritualium quod medicorum, quorum omnis cura ad ægri utilitatem refertur; imò & serm. 23. ibidem eos matres appellat, idque eorum officium ita exhortando demonstrat. Suspendite, inquit, verbera, producite ubera; pectora lacte turgescant, non typo turgescant. De quo nos latè ex auctoritate Basilicæ, Augustini, & Francisci, aliorumque Patrum sub finem nostræ Reg. in Exhortatione illa Prioris ad humilitatem disservimus.

Constat igitur ex dictis, Religiosorum subjectionem, quantum ad incapacitatem, cum qua connexa est, actiorem esse in jure acquirendi, qualibet alia humana servitute, nec excogitari posse majorem incapacitatem, & privationem dominii eâ, quæ Religiosis competit, tam ratione obedientiæ, quam ratione voti paupertatis. Quantum verò ad alios effectus hanc subjectionem, & obedientiam non esse æque duram ac illam, qua servi sunt addicti, sed potius esse ingenuan servitutem, & suavissimam obedientiam, in qua Prælati non principum, vel dominorum jura, sed potius Pastoris, Patris, Medici, Gubernatoris, ac etiam Matris exercent.

CAPUT VII.

De duplici Voto Paupertatis solemnii & simplici, ac etiam de paupertate in communi & particulari, quæ æqualis est omnibus Religiosis.

Rectius percipiuntur ea, quæ nuper de paupertatis voto tradidimus ex divisione illa Thom. à Jesu Oper. Tom. L

communis hujus voti in votum simplex & solemne, quæ divisio communis est aliis etiam votis obedientiæ & castitatis. De differentia inter votum simplex & solemne, multi multa hoc tempore scripserunt, breviter tamen aliorum opiniones referentes nostram statuemus; præmittentes primo non esse controversiam de differentia istorum votorum quantum ad effectum, cum inter omnes constet, ea ab effectu penes hoc differre, quod solemne dirimat matrimonium contractum, quia hominem reddit inhabilem ad contrahendum; simplex verò licet impediatur contrahendum, quia peccaret sic contrahens, non tamen invalidat neque dirimit contractum. Quare difficultas est, quomodo differant hæc vota à priori; id est, suis propriis rationibus. Dux sunt præcipuæ opiniones de hac re.

Prima docet natura sua distingui, in quo autem hæc differentia consistat, non uno modo explicant hujus sententiæ Authores, alii dicunt votum simplex esse, quo quis suæ personæ promittit obsequia & ministeria, non tamen tradit suam personam; votum verò solemne esse traditionem personæ, & ex consequenti aliorum omnium. Unde inferunt votum solemne in traditione consistere, simplex verò non item; sic ut solemne votum & simplex differant, non aliter atque sponsalia & matrimonia, quod sicut in Sponsalibus est sola promissio futuri conjugii, in matrimonio verò traditio, qua unus conjux se alteri tradit; sic in simplici voto v.g. Religionis est sola promissio, qua quis promittit Religionis ingressum, in solemni verò traditio ipsa, qua is qui vovet, sese Religioni tradit, & Religio eum admittit ac recipit. Ex quo oritur aliud discrimen, quod in solemni voto non solum est promissio sive traditio, sed etiam est acceptatio expressa ex parte Ecclesiæ, sive Religionis, quæ loco ipsius DEI acceptat hanc traditionem, & ipsa sese adstringit ad sustentationem & ad functiones alias obeundas in commo dum profitentis, quo fit, ut solemne votum emittatur in manibus alicujus, qui nomine Religionis, seu potius DEI recipiat illam promissionem; in voto verò simplici sola est promissio, quia nullus est, qui nomine Religionis vel Ecclesiæ recipiat, & ubi receptio non est, nequit esse traditio. Hujus sententiæ fuit De Thomas & innumeri alii Authores, quos novissimè latissimèque refert P. Sanchez, de Matrim. Tom. 2. lib. 7. disput. 25. num. 7.

Alii aliter distinguunt, docentes votum solemne esse ex natura sua perpetuum, simplex verò licet ex accidenti possit esse tale, non tamen necessario, quia sæpe multa vovemus ad tempus. Demum alii quod solemne in quadam consecratione consistat, non ita simplex.

Secunda sententiæ docet votum simplex & solemne ejusdem rei, non differre per se ex ipsius voti ratione & natura, vel jure divino, sed sola Ecclesiæ constitutione; quam sententiam sequuntur ferè omnes Juris Pontificii Interpp. & novissimè gravissimi Authores, quos ibidem refert & sequitur P. Sanchez. Nos verò media via incedentes, breviter inter hæc vota, eam discriminis rationem assignamus, quod licet conveniant in ratione promissionis, tamen solemne votum habet adjunctam traditionem perfectissimam promissioni, quam non præselet votum simplex, ut sentiant Authores primæ sententiæ, quia Religiosus sponte se & omnia sua obtu-

IESU Spirit. II

Vid. nost. Antonii 2 part. direc. d'orri Reg. Tract. 3. disp. 1. n. 83. & leqq. & Andr. à Matre DEI T. 6. 4. Curs. moral. Theol. Tract. 15 Cap. 1. punct. 30.

frionem, led... tunc verè di... cum filio... lum, Quod m... la exit potestas... exerceret, cum... tione domini... deat.

Pontifice (e... em Religiois... in temporalit... atum pertine... perfectionis... andam perfe... ac magist... 2. quæst. 186... fuit, ut apud... teorior juvil... chorum jura... confessionem... denique reli... spectantia... icare decet... jungitur, ut... Religiosi, in... ut versu judex... ro. Ex pro... rebu Eccles... um juvilid... Hæc enim... tione, ac... tholica acco... ne, & po... nimus, de... mediore à... s surmo... tione ro... ai omnino... nibus suo... nem, &... ro perfe... potestare, in Prælati... prior illa... ue in Do... cio.

3. Ebbis... in domi... ur prin... ut utilit... per ac... ato utili... esse, me... respicit... tati per... accipit... identit... avi vo... os, viri... onsen... qui ut... d'ipsum... eorum

s mo... ervilli, cum... onde... testa.

obtulit Religioni, haud aliter ac si esset servus Religionis, non habens dominium sui corporis, suorum bonorum, neque suae voluntatis, sed haec omnia resignavit in manus Praelati: oportebat enim in Religione Christiana, quae Dei obsequio est addictissima, inveniri statum, in quo non solum homines voto se adstringerent faciendi aliquid in DEI honorem & gloriam, sed etiam in quo totum dominium suae personae DEO, sive Praelato ejus vices gerenti, in holocaustum perpetuo traderent, quod sine dubio perfectissimum est genus colendi DEUM. Haec autem traditio regulariter non invenitur in votis simplicibus: quod si demus in aliquibus inveniri posse & de facto inveniri in votis emissis à Religiosis Societatis JESU post biennium, ut Gregorius XIII. declaravit: tamen illa traditio non est perfectissima; quia emittentes simplicia vota, nondum sunt exati dominio sui corporis neque bonorum exteriorum, quia per legitimam dimissionem à societate, ut in citata bulla Gregorij decernitur, possunt jure uti suis bonis, & licet illa traditio reddatur Religiosis inhabilis ad contrahendum Matrimonium, tamen non reddit illos omnino & irrevocabiter inhabiles, quia cum primum dimissi fuerint ex societate, manent habiles ad Matrimonium, quare in voto solemni est perfectior traditio, quam in simplici, primò in perpetuitate & independentia ab omni eventu. Secundo in incapacitate perpetua cujuscuque dominii, aut matrimonii; & haec ultima perfectio nulli voto simplici est communicabilis, quia jam esset solemne.

Hic igitur breviter praemissis, nostra sententia ex eo demonstrari potest, quia in omni opinione illud certum est, voti solemnis differentiam primariam esse illam, à qua provenit incapacitas cujuscuque dominii, & irritatio matrimonii, sed haec provenit à traditione perfecta, quae fit per votum obedientiae, ut in superioribus annotavimus, per quam homo se & sua omnia tradit DEO, non aliter ac si aliquis traderet se totum alicui & totum jus suum, non solum acquisitum, sed & acquirendum, & totam potestatem sui corporis etiam quoad venerea, ille omnino inhabilis redderetur ad tradendum corpus uxori, vel pecunias alteri; Similem autem perfectissimam traditionem fieri in voto solemni, nemini dubium est, quia professio est perfectissimum holocaustum, & perfectissimus modus offerendi se DEO.

Objeccio 1. Dices primo, Si per votum obedientiae fit haec totalis & perfectissima traditio, tam corporis quam dominii cujuscuque rei, & de ratione voti solemnis est similis traditio, sequitur castitatis & paupertatis vota non esse solemnia, quia per illa non fit haec totalis & perfecta traditio, cum jam facta sit per obedientiae votum.

Nam voto paupertatis nemo potest se inhabilem reddere ad dominia rerum capessenda, ut supra C. 5. probavimus. Et à fortiori nemo poterit seipsum per castitatis votum inhabilitare ad matrimonium, nec à se abdicare dominium sui corporis in hac parte, sicut nec dominium rerum temporalium.

Objeccio 2. Secundo objicies, quia sicut per votum solemne obedientiae fit haec traditio totalis (quia per votum solemne obedientiae tradit homo suam libertatem & personam) eandem etiam tradit per votum simplex obedientiae emissum in

Religione societatis, & acceptatum per superiores ejusdem Societatis; Nam ex decreto Gregorij XIII. emittentes haec vota sunt vere Religiosi & confirmatur, quia ex statuto Ecclesiae pollicentur tibus simplicibus votis fieri hanc perfectissimam traditionem, igitur differentia non consistit in dictis.

Ad primam objectionem, Respondeo, obedientiae voto fieri illam traditionem perfectissimam in consecutionem personae, ut plenus explicavimus praedicto Cap. 5. ita tamen, ut haec incapacitas & matrimonii & dominii, licet oriatur ex traditione, quae fit per votum obedientiae, non tamen proprie est materia voti obedientiae, sed votorum paupertatis & castitatis, per quae sponsio à voventibus firmatur, ac proinde haec materia horum votorum.

Ad secundam Resp. votis simplicibus emissis in Societate nulla ratione fieri hanc perfectissimam traditionem. Nam neque qui emittit similia vota, neque qui acceptat, ex parte DEI, intendunt hanc totalem & perfectissimam traditionem, & quamvis ipsi hoc ipsum pratenderent nihil facerent, imò nec statuto Ecclesiae pollicentur caeteri his votis simplicibus fieri hanc perfectissimam & totalem traditionem manentibus intra naturam simplicium votorum, quia in illo casu omnino essent solemnia vota.

Neque praedictis obstat decisio Bonifacij VIII. in Cap. unico de voto in 6. in quo dicitur: solemnitatem voti pendere ex statuto Ecclesiae; quia licet verum sit in hac traditione perfectissima consistere essentialiter tanquam in prima radice solemnitatem voti, & per hanc jure naturali & divino differre à voto simplici, libenter tamen admittimus complementum hujus solemnitatis pendere ab Ecclesiae statuto, quia cum haec traditio nequeat esse perfecta, nisi acceptetur ab Ecclesia hoc est, à Superioribus constitutis ab Ecclesia, ac in Religione DEI vices gerentibus, ad Summum Ecclesiae Pastorem spectabit potestatem inferioribus concedere ad acceptandum nomine DEI, & leges praefere libere, quibus servatis & non alias, acceptatio legitima fit, ac dominii translatio in DEUM, & in Religione sequatur, ut de facto disposuit Concilium Tridentinum, circa aetatem & tempus Novitatus, & caeremonias alias in Professione servandas, quae omnia licet accidentalia sint, sunt tamen conditiones, sine quibus non acceptatur ab Ecclesia votum solemne, & ita ejus complementum suo modo pendet ab Ecclesiae statuto, non tamen ob hanc causam solemnitatis est de jure Ecclesiastico, sicut essentia matrimonii constat perfectè & integre ex jure naturali & divino, quamvis conditiones ab Ecclesia petantur, sine quibus consistere nequit, sint de jure Ecclesiastico. Quare prudenter Bonifacius VIII. in illo Cap. unico de voto in 6. non dixit, solemnitatem voti in sola, Ecclesiae constitutione consistere, sed ex sola Ecclesiae constitutione inventam esse, quia ad Ecclesiam attinet admittere Religiosum votum, ad talem effectum, ut deinceps in DEUM transferatur personae dominium, & eo ipso, jure etiam naturae & divino persona fit inhabilis ad Matrimonium, quia transit tanquam mancipium divinum in peculiare DEI dominium.

Ex quibus non sequitur summum Pontificem non posse dispensare in voto solemni, ut perpetuam Magister Soto colligebat; imò potius posse, quia

Vid. loc. cit. P. Andriae II. 42.

quia licet traditio illa totalis & perfecta, jure naturali & divino transferat dominium in DEUM, transferit tamen, medio judicio & acceptatione Ecclesiae; Ecclesia autem nomine DEI, ea quasi tacita conditione acceptat, ut si opus fuerit & ad ejusdem Ecclesiae bonum conducatur, hujusmodi personam, ut ita dicam emancipare, seu manumittere, ut sui juris effecta dominium sui, suorumque bonorum recuperet, possit id liberè præstare; nec enim Ecclesia, quæ liberè poterat non acceptare; ita acceptat hujusmodi traditionem, ut deinceps potestatem non habeat utendi illo Ecclesiae membro in majorem DEI gloriam, & ejusdem Ecclesiae augmentum, ut *infra* dicemus.

Vid. Tò. Rursus paupertas est duplex, alia est tantum in particulari, quam omnes religiosi profitentur, Theol. moral. est de essentia voti paupertatis, de qua sermo est in capite, *Non dicitur*, in capite, *Monachi*, & in capite, *Cum ad monasterium*, sæpius à nobis citatis, per quam licet quilibet Religiosus abdicet à se capacitatem dominii, & alterius cujuslibet juris ad exteriora bona, potest tamen in communi possidere in quantum in sua Religione redditus, & possessiones habentur, ut contingit in ordine Carthusian. Benedic. & aliorum monachalium, in quibus monasteria habent suos redditus, & bona immobilia.

Talis enim fuit usus monasteriorum antiquorum, ut reciperent quicquid in commune volebant conferre, qui monasticam vitam profectabantur, ut patet ex Augustino in Epistola 109. ad sanctimoniales: ubi sic ait: *Quæ aliquid habebant in seculo quando ingressa sunt monasterium, libenter velint illud esse commune.* Item serm. secundo de communi vita clericorum: *virum, inquit, nobiscum & in quo in societate communi, & nemo eos distinguit ab eis, qui aliquid attulerunt.* Et libro de opere monachorum capite 25. ideo dicit divites non teneri ad opus manuum, quia monasterio sua bona contulerunt, de quo latius *infra* in 5 parte dicemus.

Altera paupertas in communi dicitur, per quam nihil omnino, neque in communi, neque in particulari possidetur. Quæ non solum ad personas, sed etiam ad Convenus quantum ad redditus, & immobilia bona extenditur, quam Franciscus & ejus ductus exemplo Dominicus suo Ordini servandum reliquerunt, ut dicitur in Capite, *nimè*. Secundo de excessibus prælati, ibi, in *arctissima paupertate*; quæ verba de paupertate in communi sunt intelligenda, ut *ibid.* notavit Abbas, & ante ipsos, (ut in Capite 8. *Commentariorum ad nostram regulam* exposuimus) nostri Ordinis professores ab ALBERTO Patriarcha Hierosolymit. simul cum Regula acceperunt.

Differunt præterea utraque paupertas, quod prima cadat sub voto, emittitur enim de illa solemne votum paupertatis in omnibus Religionibus, de paupertate autem in communi, non invenio votum apud ullam Religionem. Nam licet vulgus existimet universa præcepta Reg. B. Francisci (de qua poterat esse dubium) esse solemnia vota, contraria tamen sententia longe probabilior videtur, nempe quod præter tria essentialia vota, quæ communia sunt omnibus Religiosis, nullum aliud speciale emittatur à Minoribus in professione suæ Regulæ, sed quicquid præter

Thom. à Jesu Oper. Tom. I.

hæc tria in Reg. statuitur, solum habeat vim præcepti, non voti, quod imprimis aperte colligitur ex Concil. Viennensi, relato in Clementi. *Exivit de paradiso*, ubi sic scriptum habetur: *Declaramus & dicimus quod dicti Fratres non solum obligantur ad tria vota, nudè, & absolute accepta: sed etiam teneantur ad ea omnia implenda, quæ sunt pertinentia ad hæc tria, quæ regula ponit, & infra.* Nec tamen putandum est quod B. Francisci, professores hujus Regulæ, quantum ad omnia contenta in Regulæ, modificatione tria vota aequaliter intenderit esse obligatos.

Et infra læcetur præcepta à tribus votis, solum ergo ea, quæ ex natura vel sunt materia horum votorum, cadent sub obligatione voti (sicut in aliis Religionibus fit). cætera verò in modificatione tria vota, qualia sunt arctissimus usus rerum, vel paupertas in communi, quæ media sunt ad perfectiorem observantiam paupertatis, sicut jejunia, & alia castigationes corporis ad castitatem, non cadent sub voto, sed sub præcepto. Quare in nulla religione (quantum ego noverim) emittitur votum de paupertate in communi: sed tantum ea servatur, vel ex præcepto Regulæ, ut in nostra Religione, & in Religione Minorum contingit, vel ex Constitutionibus propriis, quæ ratione fuit introducta apud cæteros Mendicantes. De paupertate vero privata semper fit in Religionibus speciale votum, ut superius prob.

Secundo differunt; quod hæc paupertas in communi solet esse major vel minor secundum varias constitutiones Religionum. Paupertas verò privata, quæ cadit sub voto, æqualis est in omnibus Religionibus, ut tradit Sylv. *verb. Religio 6. n. 4. in fin.* Et colligitur ex *Extravag. quorundam de verb. signif.* ac satis supponit id ut certum Alvarus Pelagius *libr. 2. Cap. 56. 59. & 60.* Etque ratio evidens & aperta; quia voto paupertatis abdicant à se Religiosi dominium omnium bonorum, ita ut omnino fiant expertes cujuslibet juris politici & civilis; igitur cum omnes hæc incapacitate sint præditi, non est unde hæc paupertas in particulari suscipiat magis vel minus.

Ex quo infertur quod stante hac paupertatis æquali in omnibus professione, fieri contingat, ut in diversis Religionibus usus sive exercitium hujus voti non sit omnibus æquale. Quod ex eo provenit, quia licentia Prælatorum tacite vel expresse sunt inæquales. Et ideo cum eodem, & simili voto paupertatis fiat, quod in una Religione talem quantitatem quis possit expendere in suos, vel alienos usus, qualem monachus in alia non possit distrahere, sine nota proprietatis, sicut in eadem Religione cum Prælati & subditi sub eodem paupertatis voto reneantur, prælati de rebus monasterii cum debitis circumstantiis disponere possent, quas subditi nequit attingere.

Quod est maximè animadvertendum, ut eorum errorem, & ignorantiam rejiciamus, qui argumentum, & Regulam ex his, quæ in administratione, aut largitione in aliqua Religione contingunt ad aliam trahunt, qui considerare deberent illud in illa Religione ex interpretata licentia licere, quod omnino ubi talis licentia non extat, fieri non posset. Unde etiam rejiciendi sunt authores, qui absolute omnibus Religiosis unam eandemque regulam circa paupertatem tradunt, cum potius inspicienda sint propria

Ecc 3

uniuicuique

IESU
Spirit.
II

uniuscujusque Religionis statuta, consuetudines, ac praxis recepta.

CAPVT VIII.

De peccato proprietatis, paupertatis voto opposito, declaraturque verus sensus prædicti Cap. *Non dicatis.*

In quo consistat proprietas peccatum.
Cognita voti paupertatis ratione, restat ut de proprietatis vitio illi opposito dicamus, facile enim erit ex cognitione unius oppositi alterius notitiam adipisci. Peccatum igitur proprietatis istud, & in rigore sumptum in eo consistit, ut quis appropriet sibi bona ea, quibus in emissionem voti paupertatis renuntiavit. Unde possessio cujuslibet rei pretio æstimabilis, aut desiderium illius monachum rem proprietatis constituit, ut latius *part. 2.* prosequemur.

Loquimur de proprietate ut includit dominium, & jus quodlibet civile. Nam cum paupertas præ se ferat abdicationem cujuscumque rei pretio æstimabilis, ut ex superioribus constat, nomine *proprietatis* intelligimus appropriationem cujuscumque domini, sive juris civilis; quod pecunie nomine significatur. ut constat ex *l. pecunia, de verb. signif.* ubi sic dicitur: *Pecunia nomine non solum pecunia numerata, sed etiam omnes res tam soli, quam mobiles, & tam corpora, quam jura continentur.* Quodlibet igitur jus civile paupertati repugnat, non minus ac dominium sive proprietatis rei, ut *Cap. 1.* diximus.

Varia sūt proprietatis species.
 Varii sunt actus, sive species proprietatis, cum multiplex & varius sit modus, quo quis potest disponere de aliqua re. Nam potest eam alienare, idque donatione, venditione, testamento, vel aliis viis, aut potest eam permutare, pignori aut deposito tradere, commodare, mutare, aut eam alio modo tradere. Et præterea potest quis in aliqua re comparare jus, eam ab eo, qui donare potest, accipiendo. Ac denique ex rei administratione potest oriri jus, quale habent tutores circa pupillorum bona. Hæc sunt, & alia jura, quæ proprietatem subdividunt, de quibus nos in hac Paupertatis Tractatione sumus dicturi, latiusque ostensuri, tam ratione, quam ipso jure hos omnes actus paupertatis voto contradicere.

Ex his, & ex supradictis licet colligere verum

sensum, veramque interpretationem dicti Cap. *Non dicatis*, in quo si ejus verba attentè considerentur, tria continentur. In priori aperte statuitur vera, & certa conclusio. In 2. prob duplici ratione. In 3. verò elicitur corollarium. In prima igitur parte talis stabilitur concl. *Nullus religiosus potest aliquid habere ut proprium, sed potius omnia bona monasterii debent esse omnibus communia, & distribui unicuique à Pralato juxta ejus necessitatem.* In 2. vero parte additur ratio hujus decisionis, probaturque d. applicet, in illis verb. *Cum nostra Congregationis Fratres &c. usque debere.* Primum igitur principium sive prima ratio in dicto Cap. adducta, quæ fuitur proposita Conclus. est, quia Religiosi per votum paupertatis propriis facultatibus renuntiarunt, ergo nihil proprii habere possunt. Secundum principium est, quia per votum obedientiæ propria voluntate abdicata se penitus Prælatorum potestati & imperiis pro Christo subdiderunt. Quare cum ex *suprad. Cap. 4. & 5.* annotatis constat, tam per votum paupertatis, quam obedientiæ Religiosos omnem dominii ac possessionis capacitatem exuere, rectè colligitur in dicto Cap. eos nihil habere, possidere, dare vel accipere, sine superioris licentia debere. Quasi dicat: tam ratione voti obedientiæ, quam paupertatis Religiosi nihil proprii habere possunt, ac ex consequenti, nec dare, nec accipere aliquid valent sine prædicta licentia. Verba igitur repetamus: *non dicitur vobis aliquid proprium, sed sint omnia communia.* In *tert. verò parte Cap.* quæ incipit ibi: *Quod si propinquus, vel amicus &c.* elicitur consuetudinum, & quasi demonstrat quid consequatur ad votum obedientiæ, & paupertatis, nempe, non solum nihil ut proprium retinere, vel occultè accipere, quod tam à voto obedientiæ, quam paupertatis dimanat, sed insuper omnia, quæ Religioso obveniant, Pralato assignentur, monasterio acquirantur, & in ipsius Prælati sint potestate, ut ipse de illis pro libitu disponat. At ergo Augustinus in hunc modum: *Quod si quis propinquus, vel amicus, aut etiam pater alicui Religioso aliquam vestem, sive quodlibet aliud etiam necessarium contulerit, non occultè accipiat, sed Priori insinuetur & suscipiatur si ipse mandaverit, ac præterea sit in potestate Prælati, ut in rem communem reddatum, cui necessarium fuerit, præbeat, aut fiat quod Priori placuerit. Unde si quis rem sibi collatam celaverit, tanquam fur erit judicandus.*

Hæc sunt, quæ in nostro textu voluit Augustinus: oportet tamen, ut singula discutiamus: quod congruentius fiet in sequentibus.